

ÖZET

TÜRLER ARASI PAMUK MELEZLERİNİN (*G.hirsutum* L. x *G.barbadense* L.) F₁ VE F₂ DÖL KUŞAKLARINDA ERKENCİLİK ve BAZI TARIMSAL ÖZELLİKLERİN HETEROTİK ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Dilara KEŞŞAF

Yüksek Lisans Tezi, Tarla Bitkileri Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Aydın ÜNAY

2014, 71 sayfa

Bu çalışma, türler arası (*G.hirsutum* L. x *G.barbadense* L.) melez pamuk popülasyonlarında verim ve verim komponentleri, erkencilik, lif kalite özellikleri ve yaprak özellikleri yönünden heterotik etkilerin ve F₂ depresyonunun incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. Avesto (*G.barbadense* L.) çeşidi ile Darmi, Helius, Lt 4 ve Lt 64 (*G.hirsutum* L.) çeşitlerinin melezlenmesi ile oluşturulan F₁ ve F₂ döl kuşaklarındaki popülasyonlar ve kontrol çeşit çalışmanın materyalini oluşturmuştur. Toplam 14 genotip Tesadüf Blokları Deneme Deseninde 3 tekerrürlü olarak Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Deneme Alanlarında 2013 yılında ekilmişlerdir. Kütlü pamuk verimi, bitki koza sayısı, parankima uzunluğu, stoma sayısı, lif inceliği, lif uzunluğu ve lif dayanıklılığı yönünden genellikle olumlu yönde heterosis değerleri saptanmıştır. Lif inceliği yönünden olumlu buna karşın çırçır randımanı, lif uzunluğu, lif dayanıklılığı, parankima uzunluğu, stoma sayısı ve kütlü pamuk verimi yönünden olumsuz yönde F₂ depresyonu görülmüştür. Çalışmada yer alan türler arası melez popülasyonlardan lif kalite özellikleri üstün, erkenci, verimli ve çırçır randımanı yüksek genotiplerin elde edilmesinin mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar sözcükler: Türler arası pamuk melezleri, heterosis, F₂ depresyonu, verim, lif kalite